

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **Mgr. R. K.**, bytem, zast. Mgr. Viktorem Chytkou, advokátem se sídlem Čechyňská 419/14a, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2015, č. j. KUZL-7115/2015, sp. zn. KUSP-7115/2015/DOP/Mu,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

I. Vymezení věci

Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2015, č. j. KUZL-7115/2015, sp. zn. KUSP-7115/2015/DOP/Mu (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Vizovice (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 18. 11. 2014, vypravenému dne 19. 11. 2014, č. j. MUVIZ 21357/2014, sp. zn. D-164/13800/14-OPS/KK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán

vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, kterého se měl dopustit tím, že se dne 11. 7. 2014 v 9.15 hodin na silnici III. třídy v obci V., části T., krátce po zastavení osobního vozidla tov. zn., odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou. Za spáchání předmětného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a sankce zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Současně mu byla stanovena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

II. Obsah žaloby

V žalobě proti napadenému rozhodnutí vymezil žalobce následující žalobní body. Předně je žalobce přesvědčen, že prvostupňovým správním orgánem nebyl spolehlivě zjištěn skutkový stav věci. Prvostupňový správní orgán vycházel pouze z podkladů shromážděných Policií ČR a ze svědeckých výpovědí dotčených příslušníků PČR prap. B. C. a nstržm. J. P. Žalobce však tyto výpovědi nepovažuje za věrohodné, neboť na vzdálenost 100 až 150 m je bez použití dalekohledu nemožné rozpoznat, kdo je řidičem vozidla a kdo další ve vozidle sedí. Navíc skutečná vzdálenost policistů od vozidla žalobce v době, kdy mělo zastavit, nebyla prvostupňovým správním orgánem zjišťována a informace o vzdálenosti tak vychází pouze z výpovědí policistů. I kdyby však příslušníci PČR viděli, že vozidlo jelo a následně zastavilo, neznamena to ještě, že vozidlo řídil žalobce, který byl o pět minut později ve vozidle zastížen. Žalobce již v průběhu správního řízení uváděl, že vozidlo nejelo, neboť v něm žalobce těsně před provedením kontroly spal. I kdyby však bylo vozidlo před kontrolou v pohybu, nabízí se i jiné možné varianty, než že jej řídil žalobce, kupříkladu nelze vyloučit, že v mezidobí od zastavení vozidla do provedení kontroly hlídkou PČR řidič vozidlo opustil a zanechal v něm pouze žalobce, který byl spolujezdcem. Dle názoru žalobce tedy v žádném případě nelze hovořit o tom, že by byl skutkový stav zjištěn takovým způsobem, aby o něm nepanovaly zásadní pochybnosti.

Žalobce od samého počátku popíral, že by vozidlo řídil, přičemž k prokázání svého tvrzení navrhoval provedení důkazu svědeckými výpověďmi Mgr. B. S. a pana P. Č. a čestným prohlášením P. Č. ze dne 6. 5. 2015. Pokud se jedná o první zmíněnou výpověď, žalovaný ji v napadeném rozhodnutí vůbec nehodnotí. Ostatní navržené důkazy ani neprovedl, neboť je označil za účelové a nevěrohodné s tím, že nemohou nic změnit na dosavadních skutkových zjištěních. Žalovaný tímto způsobem dle názoru žalobce zasáhl do práva garantovaného čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

V neposlední řadě žalobce nesouhlasí s tím, že byl policií řádně vyzván k podrobení se vyšetření, zda nebyl ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou. Písemná výzva nebyla provedena v souladu s platnou právní úpravou, což ostatně připustil i zasahující policista prap. C., který však tuto skutečnost bagatelizoval s tím, že se jednalo o administrativní chybu. Žalobce je naopak přesvědčen, že s ohledem na použití neaktualizovaného formuláře nebylo možné považovat výzvu za zákonnou, pročež nebyl žalobce ani povinen ji uposlechnout.

S ohledem na skutečnosti uvedené v žalobě navrhuje žalobce, aby krajský soud napadené rozhodnutí, jakož i prvostupňové rozhodnutí zrušil. Současně žalobce navrhl, aby krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

Žalovaný ve svém vyjádření k projednávané žalobě uvedl, že nespatřuje žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že se žalobce jemu vytýkaného protiprávního jednání dopustil.

Žalovaný zopakoval, že žalobce byl shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, neboť se za splnění zákonných podmínek odmítl podrobit vyšetření, zda nebyl při řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu či jiné návykové látky. V průběhu správního řízení bylo provedeno dokazování svědeckými výpověďmi zasahujících policistů prap. C. a nstržm. P. Dále byla na návrh žalobce provedena výpověď Mgr. S.

K námitce žalobce zpochybňující věrohodnost svědeckých výpovědí policistů žalovaný uvádí, že výpovědi policistů pochopitelně nelze chápat jako nezpochybnitelný důkaz a zejména tehdy, není-li přestupek nijak zachycen, jsou správní orgány nuceny zabývat se hlouběji věrohodností a konzistentností výpovědi policistů. Nicméně pro založení pochybnosti o pravdivosti výpovědi policistů musí existovat konkrétní důvody. Policista je primárně považován za nestranného svědka, který není nijak zainteresován na výsledku řízení. Pochybnosti o věrohodnosti výpovědi policistů pak nastanou zejména tehdy, neshodují-li se jejich výpovědi v podstatných rysech, případně tehdy, byla-li jejich činnost po zastavení vozidla přehnaně horlivá a rozsáhlá, aniž by k tomu existoval rozumný důvod, jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63. V posuzovaném případě však výpovědi zasahujících policistů netrpěly žádnými nedostatky, které by zakládaly důvodné obavy o jejich nestrannosti. Policisté si pouze všimli žalobce, který se v silničním provozu choval nestandardně, neboť poté, co spatřil policejní hlídku, odstavil vozidlo na okraj vozovky. Protože žalobce v jízdě nepokračoval, rozhodli se jej policisté zkontrolovat. Vyzvali žalobce k předložení dokladů a dechové zkoušce, kterou žalobce odmítl. Řidičský průkaz žalobci nezadrželi, silniční kontrolu poté ukončili. Postup policistů byl tedy bez nátlaku a jakéhokoli náznaku šikanózního jednání. Samotné výpovědi policistů pak byly shodné a konzistentní, bez vážných rozporů.

Pokud se jedná o námitku žalobce, že se na něj nevztahovala povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, protože nebyl řidičem vozidla, uvádí žalovaný tolik, že pokud by žalobce ve vozidle skutečně pouze spal nebo odpočíval, byla by výzva policistů neopodstatněná. Právo policistů vyzvat osobu k podrobení se tomuto vyšetření není bezbřehé, jak ostatně dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 – 69. V daném případě však žalovaný při hodnocení skutkového stavu vycházel z výpovědí policistů, kteří uvedli, že reagovali na podezřelé jednání žalobce, který po spatření policejní hlídky zajel ke krajnici a zhasl světla. Policisté měli žalobce na dohled, rozhledové podmínky byly dobré, vozidlo žalobce bylo jediné, které v místě stálo, a během sledování vozidla žalobce nevznikla žádná nepřehledná situace. Po chvíli se policisté rozhodli žalobce zkontrolovat. Úvahy žalobce, kolik toho mohli policisté ze vzdálenosti 100 až 150 m vidět, jsou čirými spekulacemi. Svědecké výpovědi prokazují, že tato vzdálenost nebyla na překážku pozorování vozidla, přičemž oba policisté potvrdili, že byl žalobce ve vozidle sám. Žalobce s ohledem na časovou prodlevu v délce cca pěti minut, která vznikla mezi prvním

spatřením vozidla a jeho kontrolou, předložil hypotézu, že vozidlo mohla ve skutečnosti řídit jiná osoba, která z vozidla před příjezdem policie vystoupila a odešla, aniž by to policie zaregistrovala. K tomu žalovaný předně uvádí, že v průběhu správního řízení žalobce tuto námitku neuplatnil, z čehož je zjevné, že si ji vytvořil až dodatečně. Přitom nelze přehlédnout, že tato verze událostí nemá žádnou oporu ve spisovém materiálu. Objektivně je pravdou, že určitá prodleva mezi prvotním spatřením vozidla a silniční kontrolou vznikla, nicméně bylo tomu tak proto, že žalobce vozidlo odstavil na krajnici, přičemž hlídka policie vyčkávala, zda bude řidič vozidla pokračovat v jízdě či nikoliv. Policisté vypověděli, že měli vozidlo celou dobu na dohled a z vozidla nikdo nevysedal.

K námitce žalobce ohledně hodnocení svědecké výpovědi Mgr. S. a neprovedení dalších navrhovaných důkazů žalovaný uvádí, že ani tuto nepovažuje za důvodnou. Prvostupňový správní orgán, stejně jako žalovaný se naopak s těmito důkazními návrhy vypořádali v odůvodnění svých rozhodnutí. Prvostupňový správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí zejména uvedl, že svědkyně S. podpořila verzi obviněného ohledně spaní ve vozidle s tím, že žalobce ani řídit nemohl, protože klíče od vozidla měla ona. Prvostupňový správní orgán však vyhodnotil, že klíčů od vozidla mohl mít žalobce hned několik. Výpověď svědkyně tedy nevylučuje, že žalobce vozidlo řídil. Předmětnou výpověď považoval prvostupňový správní orgán za účelovou ve snaze dopomoci žalobci vyhnout se postihu za jeho protiprávní jednání. K tomu žalovaný v napadeném rozhodnutí doplnil, že měl možnost hned při kontrole vypovědět, že klíčky od vozidla odevzdal paní S. Takto však neučinil a tuto verzi sdělil až v průběhu správního řízení, přičemž jméno svědkyně z nepochopitelných důvodů uvedl až po ústním jednání.

S návrhem na provedení důkazu svědeckou výpovědí P. Č. a jeho čestným prohlášením se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí. Žalovaný konkrétně konstatoval obsah čestného prohlášení, v němž pan Č. uvedl, že v noci na 11. 7. 2014 přenocoval ve vozidle zaparkovaném u krajnice za vozidlem žalobce, přičemž vozidlo žalobce bylo na krajnici zaparkováno minimálně do 11. 7. 2014, 9.15 hodin, a proto je vyloučeno, aby žalobce toho času vozidlo řídil. Předložené čestné prohlášení ani navrhovaná svědecká výpověď tedy nemohou nic změnit na důkazním stavu, protože policisté zcela jednoznačně vypověděli, že v inkriminované době se v místě spáchání přestupku nenacházeli žádní další lidé ani vozidla. Policisté zpozorovali vozidlo žalobce v 9. 10 hodin, tedy v době, kdy měl pan Č. stát za vozidlem žalobce, což je však nemožné, neboť by si policisté tohoto zaparkovaného vozidla všimli. Čestné prohlášení tedy žalovaný vyhodnotil jako účelové a nevěrohodné.

Závěrem se žalovaný vyjádřil též k námitce žalobce ohledně nezákonnosti výzvy k podrobení se vyšetření, kterou spatřuje v tom, že tiskopis formuláře obsahoval odkaz na zastaralá ustanovení. I s touto námitkou se žalovaný vypořádal v napadeném rozhodnutí, v němž uvedl, že žalobce byl k podrobení se zkoušce na zjištění případného ovlivnění alkoholem či jinou návykovou látkou vyzván nejprve ústně a ve stejné formě byl i poučen o následcích neuposlechnutí výzvy. Poté, co žalobce tuto výzvu nerespektoval, mu byl předložen i tiskopis „výzva“, v níž je obsaženo poučení dle ust. § 5 odst. 1 písm. f) a g) zákona o silničním provozu, tedy že je řidič povinen podrobit se na výzvu policisty a dalších zákonem k tomu zmocněných osob vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem či jinou návykovou látkou. Na tomto poučení nic nemění skutečnost, že v úvodu tiskopisu je citováno ust. § 124 odst. 9 písm. f) a g) zákona o silničním provozu, ačkoliv ve znění účinném v době učinění výzvy se mělo jednat o odkaz na ust. § 124 odst. 10 písm. g) a f) téhož zákona. Obě tato ustanovení shodně normují pouze to, že policista je oprávněn vyzvat řidiče

k předmětnému vyšetření. Povinnost podrobit se vyšetření na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky je notoricky známou a lze si jen stěží představit, že by si žalobce nebyl důsledků svého jednání vědom. V této souvislosti žalovaný rovněž připomněl zásadu, že neznalost zákona neomlouvá. Žalobce, jakožto řidič motorového vozidla si musí být vědom svých povinností vyplývajících z relevantních právních předpisů a samotná skutečnost, že výzva k podrobení se vyšetření obsahovala odkaz na neaktuální znění zákona, jej nezprošťovala povinnosti se tomuto vyšetření podrobit. Žalovaný považuje tuto žalobní námitku za přepjatý formalismus a dle jeho názoru zjištěné administrativní pochybení žalobce odpovědnosti za přestupek nezbavuje. Novelizací zákona o silničním provozu došlo pouze k přesunutí oprávnění policisty vyzvat řidiče k podrobení se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, o jeden odstavec zákona níže, aniž by se však obsahově na této normě cokoliv změnilo. Pro úplnost žalobce dodává, že zákon nespojuje spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu přímo s písemnou výzvou, zcela dostačující tedy byla verbální výzva policisty k podrobení se vyšetření.

Žalovaný shrnul, že projednávanou žalobu považuje za nedůvodnou, pročež navrhl, aby ji krajský soud zamítl.

V replice ze dne 1. 9. 2015 žalobce k vyjádření žalovaného uvedl, že trvá na svém tvrzení, že vozidlo bylo zaparkováno či odstaveno na krajnici silnice III třídy v obci V. části T. a nebylo v rozhodné době ani krátce před ní užito k jízdě. Policisté neprovedli ani pokus o prokázání chodu motoru vozidla, např. zkouškou teploty kapoty, nepotvrdili klíče v zapalování či v dosahu žalobce, byť by jednalo o zkoušku či důkaz zcela jednoduchý neomezující žádného z účastníků, nikoliv šikanózní. Z výpovědi policistů pak vyplývá, že klíče od vozidla neviděli ani ve vozidle, ani v dispozici žalobce. Lze si jen těžko představit, že by žalobce bral na akci M. of R. dvě sady klíčů od vozidla a tyto pak svěřil dalším osobám. Prvostupňový orgán dále neprovedl výslech svědka P. Č., ačkoliv tvrzení policistů o tom, že na místě nebylo jiné vozidlo ani žádní další lidé, nebylo nijak podloženo ani pořízenou fotodokumentací. K podobě výzvy podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu žalobce uvedl, že způsob, jakým byla rozvedena, nemůže být za žádných okolností dostačující, a nelze hovořit o „přepjatém formalismu“, dovolává-li se žalobce tohoto, aby taková výzva byla učiněna v souladu se zákonem.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

Ze správního spisu krajský soud zjistil následující rozhodné skutečnosti. Dne 22. 7. 2014 obdržel prvostupňový správní orgán ze strany PČR, Krajského ředitelství Zlínského kraje oznámení přestupku spolu s úředním záznamem, v němž se podává, že dne 11. 7. 2014 v 9.10 hodin zpozorovala policejní hlídka vozidlo jedoucí od obce Vizovice. Vozidlo bylo oběma členy hlídky zpozorováno ze vzdálenosti cca 100 m, ve výhledu nic nebránilo, bylo jasno a jednalo se o přehlednou rovinu. Vozidlo náhle zastavilo asi 80 m od hlídky a zhaslo světla. Celou dobu bylo vozidlo v dohledu hlídky, z vozidla nikdo nevystoupil, ani se neotevřely žádné dveře. V 9.15 hodin vyjela hlídka vozidlo zkontrolovat. Žalobce, který byl ve vozidle zastížen, uvedl, že vozidlo neřídil, že pouze odpočívá, neboť požil alkoholické nápoje. Žalobce byl vyzván k podrobení se dechové zkoušce na přítomnost alkoholu, což odmítl. Rovněž odmítl provedení odběru krve. Tuto skutečnost dokládá i písemná výzva, která byla společně s oznámením a úředním záznamem zaslána prvostupňovému správnímu orgánu.

Na základě shora specifikovaného oznámení zahájil prvostupňový správní orgán přestupkové řízení. Ve věci bylo provedeno dne 3. 9. 2014 ústní jednání, během něhož žalobce vypověděl, že dne 11. 7. 2014 přespával ve vozidle, přičemž byl probuzen hlídkou PČR, která jej vyzvala k předložení řidičského oprávnění a následně i k provedení dechové zkoušky, což odmítl, protože nebyl v té době řidičem. V závěru ústního jednání dodal, že prvostupňovému správnímu orgánu sdělí jméno osoby, která mu dosvědčí, že u sebe neměl klíče od vozidla, a proto v něm mohl toliko odpočívat a spát. Ústní jednání pokračovalo dne 7. 10. 2014 výsledkem svědků – zasahujících policistů prap. C. a nstržm. P. Výpovědi obou svědků se v hlavních rysech shodovaly, přičemž z nich vyplynulo zejména tolik, že oba policisté vykonávali společně dne 11. 7. 2014 dohled nad silničním provozem během festivalu M. of R. Hlídka zaznamenala vozidlo značky, jehož řidič poté, co zpozoroval hlídku, zajel ve vzdálenosti cca 100 – 150 m ke krajnici a zhasl světla. V místě byla přehledná situace, nestál zde žádný jiný automobil. Po několika minutách se hlídka rozhodla vozidlo zkontrolovat, přičemž jej měla stále na dohled. Ve vozidle byl zastižen žalobce, který v něm byl sám a předstíral, že spí. Žalobce byl požádán o předložení řidičského průkazu a následně vyzván k podrobení se zkoušce, zda není ovlivněn alkoholem, což odmítl učinit.

Následně byla ve věci vyslechnuta i žalobcem navržená svědkyně Mgr. B. S., která sdělila, že dne 11. 7. 2014 se účastnila festivalu M. of R. Jelikož nepije, svěřil jí žalobce klíče od svého automobilu. Svědkyně i žalobce přespávali venku vedle automobilu, nicméně v noci žalobce svědkyni vzbudil a požádal ji, aby mu automobil odemkla, že bude spát vevnitř. Ráno odešla svědkyně do areálu pro snídani, žalobce spal na sedadle řidiče. V průběhu dopoledne žalobce svědkyni volal, že mu klepala na auto policie s tím, že se dopustil nějakého přestupku. Žalobce byl zmatený a situaci nechápal a nerozumí jí ani svědkyně.

Před vydáním prvostupňového rozhodnutí byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady řízení a vyjádřit se k nim, což také prostřednictvím svého právního zástupce podáním ze dne 29. 10. 2014 učinil. Dne 18. 11. 2014 vydal prvostupňový správní orgán prvostupňové rozhodnutí, v jehož odůvodnění shrnul průběh správního řízení a skutečnosti, které byly v průběhu tohoto řízení zjištěny. Na základě těchto skutečností měl prvostupňový správní orgán za prokázané, že se žalobce jemu vytýkaného jednání dopustil, čímž spáchal přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, v němž zejména zpochybnil, že by byl povinen podrobit se při kontrole hlídkou PČR vyšetření, zda nebyl ovlivněn alkoholem, neboť nebyl zastaven jako řidič a ve vozidle pouze přespával. Žalobce vyjádřil svoje přesvědčení, že řízení vozidla mu nebylo náležitým způsobem prokázáno. Skutkovou verzi předkládanou žalobcem přitom podpořila i jím navržená svědkyně paní S. Nadto se nemohl žalobce přestupku dopustit, neboť výzva k podrobení se vyšetření byla provedena v rozporu s právními předpisy – na neaktuálním formuláři. Prvostupňový správní orgán vycházel z toho, že žalobce byl vyzván fakticky, tato skutečnost však nebyla ve správním řízení nijak dokazována. Prvostupňový správní orgán pak dle názoru žalobce pochybil i při vyhodnocování provedených důkazů, neboť vycházel pouze z výpovědí policistů, které však nejsou věrohodné.

Odvolání žalobce bylo postoupeno k rozhodnutí žalovanému, který poté ještě dne 11. 5. 2015 obdržel návrh žalobce na doplnění dokazování čestným prohlášením pana P. Č. ze dne 6. 5. 2015 a jeho svědeckou výpovědí. Čestné prohlášení navrhovaného svědka bylo přiloženo k předmětnému podání a je součástí správního spisu žalovaného.

Odvolání žalobce žalovaný neshledal důvodným, přičemž jednotlivé odvolací námitky do té míry, do jaké se shodují s námitkami žalobními, vypořádal obdobně jako ve vyjádření k projednávané žalobě.

V. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

Žaloba není důvodná.

Krajský soud považuje za vhodné nejprve ve stručnosti připomenout relevantní právní úpravu. Dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že se v provozu na pozemních komunikacích „*v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*“ Dle § 5 odst. 1 písm. f) citovaného zákona je řidič povinen „*podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpis ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.*“ Odkazovaným zvláštním právním předpisem je zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Legální definice pojmu „řidič“ je obsažena v ust. § 2 písm. d) téhož zákona o silničním provozu, podle něhož se řidičem rozumí „*účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti.*“

Jak je tedy evidentní z citované právní úpravy, jedním z esenciálních znaků přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu je skutečnost, že pachatelem může být toliko osoba, která se toho času účastní provozu na pozemních komunikacích v postavení řidiče, neboť i právě povinnost podrobit se vyšetření na ovlivnění alkoholem dle ust. § 5 odst. 1 písm. f) citovaného zákona se týká pouze osob řidičů. Výkladem dotčených ustanovení zákona o silničním provozu se zabýval i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 28. 3. 2012, č. j. 2 As 130/2011 – 63 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), zdůraznil, že „*oprávněný dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, může osobu vyzvat, aby se podrobila vyšetření vedoucímu ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem, jen tehdy, pokud se tato osoba přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích. Takovou osobou již není ten, kdo se po odstavení motorového vozidla již hodinu věnuje jiné činnosti, pokud*

tato činnost není zakázána a nemá přímou souvislost s provozem na pozemních komunikacích.“

V projednávané věci žalobce v jedné z klíčových žalobních námitek správním orgánům vytýká, že se nedostatečně zabývaly tím, zda byl žalobce v inkriminované době přímým účastníkem provozu na pozemních komunikacích (řidičem), a tedy zda byl vůbec naplněn jeden ze základních formálních znaků přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobce totiž v průběhu správního řízení setrvale namítal, že nebyl povinen se vyšetření ke zjištění, zda nebyl ovlivněn alkoholem, podrobit, neboť ve vozidle pouze přespával a neřídil jej.

Krajský soud připouští, že pokud by se ukázala být skutková verze žalobce pravdivou, bylo by třeba na jednání policistů, kteří žalobce vyzvali k podrobení se vyšetření, pohlížet jako na postup *ultra vires*. Proto by také bylo zcela vyloučeno, aby se žalobce neuposlechnutím učiněné výzvy dopustil protiprávního jednání, které by naplňovalo znaky předmětného přestupku. O takovou situaci se však v daném případě nejedná.

Krajský soud je naopak přesvědčen, že z provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že žalobce v době bezprostředně předcházející výzvě policistů účastníkem silničního provozu byl. Prvostupňový správní orgán za účelem řádného zjištění skutkového stavu shromáždil dostatek podkladů a provedl dokazování výsledkem zasahujících policistů, jakož i žalobcem navržené svědkyně. Žalobce zpochybňuje způsob vyhodnocení těchto výpovědí, neboť dle jeho názoru prvostupňový správní orgán nekriticky přijal skutečnosti uvedené policisty za pravdivé a odmítl reflektovat, že jsou v rozporu s výpovědí žalobce, jehož verzi událostí navíc podpořila svědkyně paní S. V této souvislosti považuje krajský soud za vhodné poukázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že *„existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není neobvyklá, přičemž v takové situaci je správní orgán povinen důkazní postup řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s těmito rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné z vzájemně protichůdných skutkových verzí“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006, č. j. 6 As 47/2005 – 84, či rozsudek téhož soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 84/2009-77). V tomto ohledu se správní orgán řídí zásadou volného hodnocení důkazů, přičemž pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Pokud se jedná o výpověď obviněného z přestupku, není přípustné, aby správní orgán *a priori* předpokládal, že je nepravdivá a při posuzování věci ji upozadřoval, ale naopak je jeho povinností zkoumat věrohodnost každé takové výpovědi individuálně, s přihlédnutím ke všem konkrétním okolnostem (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2006 č. j. 6 As 47/2005-84, či ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011-47).

V posuzovaném případě správní orgány těmito požadavkům dostály. Prvostupňový správní orgán, jakož i žalovaný správní orgán ve svých rozhodnutích srozumitelně a přezkoumatelně vyložily, z jakého důvodu neuvěřily verzi žalobce o pouhém přespávání v automobilu a naopak dospěly k závěru, že žalobce vozidlo řídil, přičemž jeho další chování (zastavení vozidla, předstírání spánku) bylo pouze reakcí na zaznamenání policejní hlídky. Stejně tak se prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí vypořádal i s výpovědí svědkyně S., přičemž ji označil na nevěrohodnou ve snaze dopomoci žalobci vyhnout se sankci za spáchaný přestupek. Přitom však zdůraznil, že i kdyby bylo pravdou, že svědkyně disponovala v inkriminované době klíči k vozidlu žalobce, nevylučuje to, že žalobce vozidlo řídil, neboť se bezesporu nemuselo jednat o jedinou sadu klíčů. Tyto úvahy prvostupňového

správního orgánu potvrdil v napadeném rozhodnutí i žalovaný, přičemž doplnil, že účelovosti svědecké výpovědi nasvědčuje i skutečnost, že žalobce svědkyni označil až po provedení ústního jednání ve věci. Z těchto důvodů naopak správní orgány uvěřily skutkové verzi prezentované zbylými svědky – zasahujícími policisty, kteří spatřili jedoucí vozidlo, v němž byl po zastavení zastížen žalobce, přičemž z vozidla v mezidobí (do provedení kontroly) nikdo nevystoupil, a je tedy vyloučeno, aby jej řídila jiná osoba.

Pokud se jedná o tvrzení žalobce, že výpovědi zasahujících policistů nelze použít jako stěžejní důkazní prostředek, neboť jsou nevěrohodné, nemůže se s ním krajský soud ztotožnit. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-117, či rozsudek ze dne 29. 8. 2011, č. j. 8 As 13/2011-54, dostupná na www.nssoud.cz), je třeba vycházet z domněnky o věrohodnosti výpovědi policistů, neboť tito zpravidla nemají (na rozdíl od účastníků řízení) na výsledku věci jakýkoliv zájem a vykonávají pouze svoji služební povinnost. V nyní posuzovaném případě přitom krajský soud neshledal žádnou okolnost, která by důvěryhodnost svědků zpochybňovala. Z obsahu správního spisu nic nenasvědčuje tomu, že by si policisté počínali jakkoliv nestandardně, postupovali přehnaně horlivě či na žalobce činili jakýkoliv nátlak. Přitom ani žalobce nic takového netvrdil a nepředložil žádný relevantní argument, který by byl způsobilý nestrannost zasahujících policistů zpochybnit. Rovněž je třeba akcentovat, že v daném případě správní orgány vycházely z výpovědí dvou policistů, které navíc neobsahovaly žádné rozpory, a to ani ve vzájemném srovnání. Obě svědecké výpovědi se v hlavních rysech shodovaly, přičemž existenci dílčích odlišností považuje krajský soud za zcela přirozenou, a to jednak s ohledem na subjektivitu vnímání každého jednotlivce a dále též s přihlédnutím k několikaměsíčnímu časovému odstupu mezi spácháním přestupku a provedením ústního jednání, v důsledku čehož nelze očekávat, že si svědek některé bližší okolnosti vybaví zcela přesně. Rozhodující však je, že skutečnosti, které byly klíčové pro posouzení viny žalobce, vyznívají zcela věrohodně (a u obou svědků shodně), přičemž nachází oporu též v dalších podkladech řízení (oznámení o přestupku, úřední záznam z dopravní kontroly).

Krajský soud tedy na tomto místě shrnuje, že správní orgány zjistily skutkový stav takovým způsobem, že o něm nepanovaly důvodné pochybnosti, přičemž bylo prokázáno, že žalobce byl v době kontroly policejní hlídkou účastníkem provozu na pozemních komunikacích.

Pokud se jedná o druhou žalobní námitku, týkající se neprovedení dalších žalobcem navrhaných důkazů, uvádí v této souvislosti krajský soud následující. Předně je nutno zdůraznit, že je na uvážení správního orgánu, které důkazy se rozhodne provést, a které nikoliv. Nelze se tedy domnívat, že by snad byl správní orgán povinen provést veškeré účastníky řízení navrhané důkazy. Správní orgány však nemohou postupovat svévolně a jsou nuceny svoje případné rozhodnutí některý z navrhaných důkazů neprovést řádně zdůvodnit. Současně nesmí vést postup správního orgánu k popření základního práva zakotveného v čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy, podle něhož každý, kdo čelí trestnímu obvinění (v širším slova smyslu), má právo „*vyslychat nebo dát vyslychat svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě.*“ Z těchto důvodů nelze kupříkladu předem hodnotit výpověď navrženého svědka jako bezcennou s poukazem na její účelovost pro přátelský či obdobný vztah k obviněnému (srv. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 – 62). V posuzovaném případě se však o takovou situaci nejedná. Jak je patrné z obsahu napadeného

rozhodnutí, žalovaný přijal žalobcem doložené čestné prohlášení, seznámil se s jeho obsahem a zařadil je do spisu. Skutečnosti v něm uvedené však vyhodnotil jako nevěrohodné, neboť z dřívějších výpovědí vyplynulo, že v době provedení kontroly žalobce hlídkou PČR se v místě nenacházela žádná jiná vozidla. Pokud tedy bylo v čestném prohlášení uvedeno, že pan Č. parkoval v inkriminované době na krajnici za vozidlem žalobce, přičemž může potvrdit, že žalobce v té době ve vozidle spal, je takové tvrzení v kontextu souladných výpovědí zasahujících policistů jen obtížně uvěřitelné.

Pokud by totiž na místě jiné vozidlo stálo, policisté by je bezpochyby zaznamenali. Vzhledem k tomu, že měl žalovaný za prokázané, že se pan Č. v místě spáchání přestupku nemohl nacházet a vlastními smysly žádné skutečnosti rozhodné pro posouzení věci nevnímal, jevílo se i předvolání jeho osoby k podání svědecké výpovědi zcela nadbytečným. Není tedy pravdou, že by žalovaný *a priori* odmítl nově navrhnuté důkazy provést. Obsah doloženého čestného prohlášení žalovaný reflektoval, a byť nebyl tento důkaz formálně proveden (při ústním jednání či postupem dle ust. § 53 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, mimo ústní jednání), nedomnívá se krajský soud, že by byl žalobce tímto postupem jakkoliv dotčen, neboť byl s obsahem jím předkládaného prohlášení bezesporu seznámen. Samotnou svědeckou výpověď pak žalovaný provést odmítl ze zcela legitimních důvodů, když shledal, že by pro posuzovanou věc nemohla přinést ničeho nového, neboť bylo zřejmé, že navrhovaný svědek se v místě nenacházel. I druhou žalobní námitku proto krajský soud vyhodnotil jako veskrze nedůvodnou.

Stran poslední žalobní námitky, ohledně nesprávně učiněné výzvy k podrobení se vyšetření, krajský soud pouze ve zkratce uvádí, že s touto námitkou se podrobně vypořádal již žalovaný v napadeném rozhodnutí. Krajský soud se s jeho hodnocením zcela ztotožňuje, neboť by bylo přehnaně formalistické považovat výzvu za nezákonnou toliko s ohledem na použití neaktualizovaného předtištěného vzoru výzvy. Ačkoliv totiž tato výzva obsahovala chybný odkaz na ust. § 124 odst. 9 písm. f) a g) zákona o silničním provozu, nic to nemění na skutečnosti, že obsahově totožná zmocňující ustanovení byla účinná i v době spáchání přestupku žalobcem, přičemž došlo pouze k jejich přesunutí do § 124 odst. 10 písm. g) a f) téhož zákona. Odhlédneme-li přitom od tohoto drobného formálního nedostatku, je patrné, že výzva obsahuje srozumitelné poučení o povinnosti podrobit se dechové zkoušce. Za těchto okolností je jen obtížně představitelné, jakým způsobem mohlo být chybné označení dotčeného zákonného ustanovení žalobci na újmu. Nadto nemá krajský soud pochyb o tom, že žalobce byl k podrobení se vyšetření vyzván i verbálně. Sám žalobce ostatně ve svých jednotlivých podáních adresovaných ať již správním orgánům či soudu připouští, že byl k podrobení se vyšetření vyzván, přičemž je zjevné, že si byl existence zákonné povinnosti podrobit se vyšetření vědom. Jeho námitka ohledně formálních nedostatků výzvy se tedy jeví být značně účelovou a jako takovou ji krajský soud považuje za neopodstatněnou.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že tyto nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozsudku.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch

neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, pročež krajský soud rozhodl o nákladech řízení, jak je uvedeno ve výroku II a III tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. února 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová